

NYT Nuorten tulevaisuusraportti – mitä nuoret odottavat työelämältä?

Keski-Suomen tulevaisuusfoorumi 16.5.

Lauri Vaara

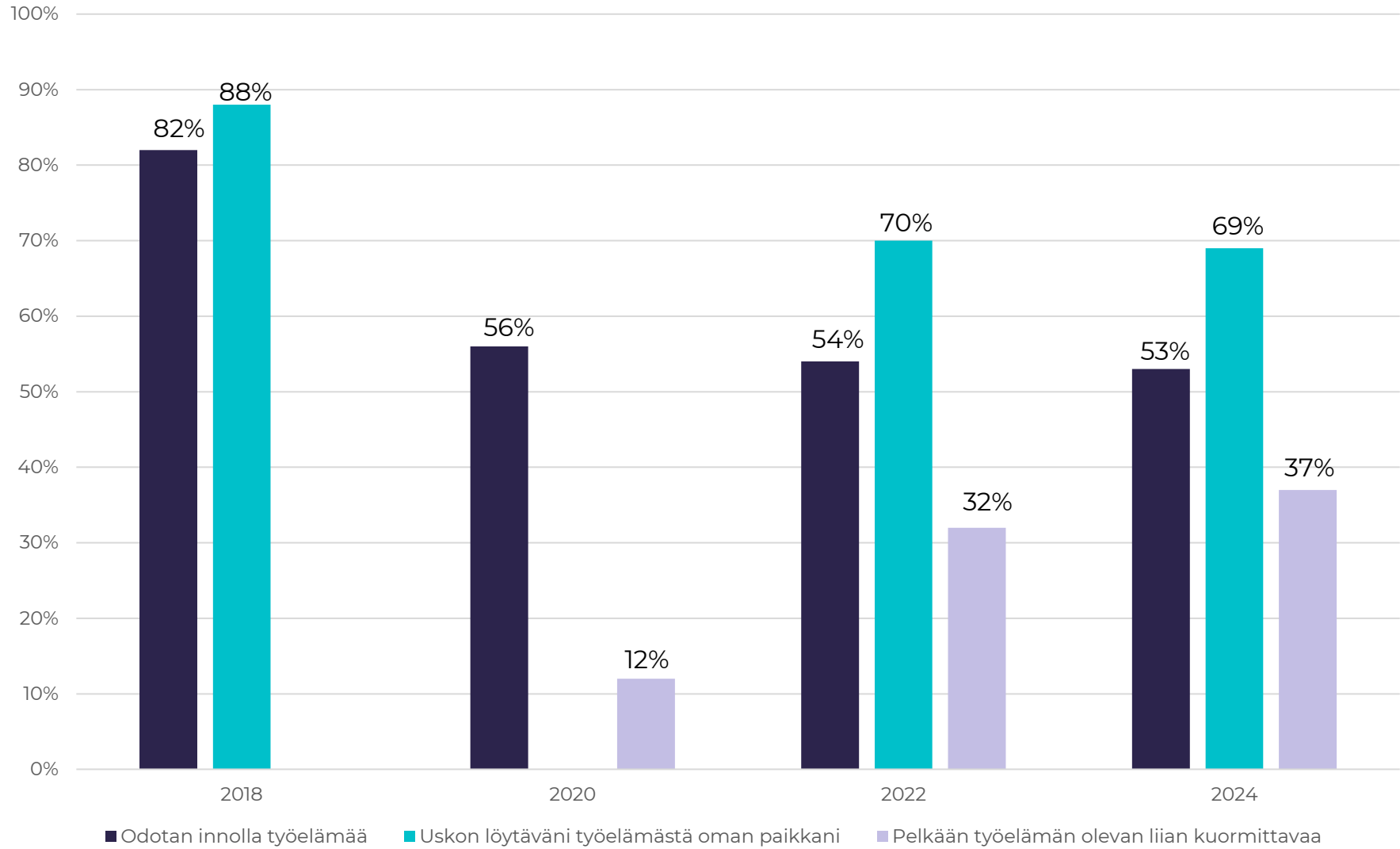
Erityisasiantuntija

Nuorten yrittäjyys ja talous NYT

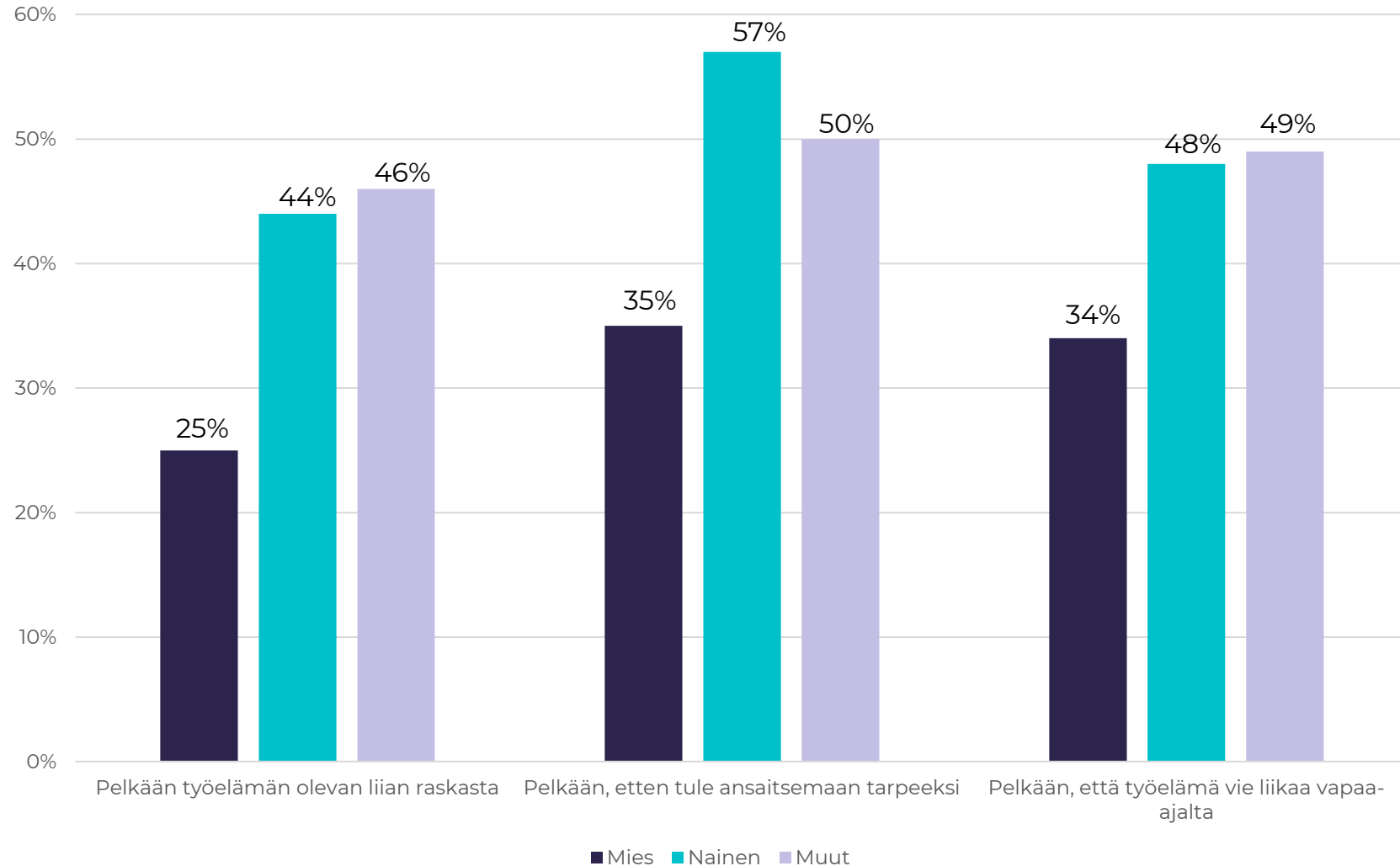
1

Työelämä näyttäytyy nuorille
aiempaa epävarmempana.

Työelämän huolenaiheet ja sukupuoli 2024

(5 ja 4 vastanneiden osuudet)

Mitkä seuraavista
asioista ovat
vaikuttaneet eniten
siihen, että pelkää
työelämän olevan
liian raskasta?

Kyselyn vastaajat
voidaan jakaa
kahteen ryhmään
työelämäorientaation
perusteella

Työelämä- myönteiset

- Odotan innolla työelämää
- Minulla on riittävät työelämävalmiudet
- Uskon löytäväni paikkani työelämästä
- Voisin toimia yrittäjänäkin

13 % pelkää
työelämän
olevan liian kuormittavaa

Työelämään varauksella suhtautuvat

- En usko löytäväni omaa paikkaani työelämästä
- Minulla ei ole riittäviä valmiuksia menestyä työelämässä
- En odota innolla työelämää
- Panostan mieluummin vapaa-aikaan

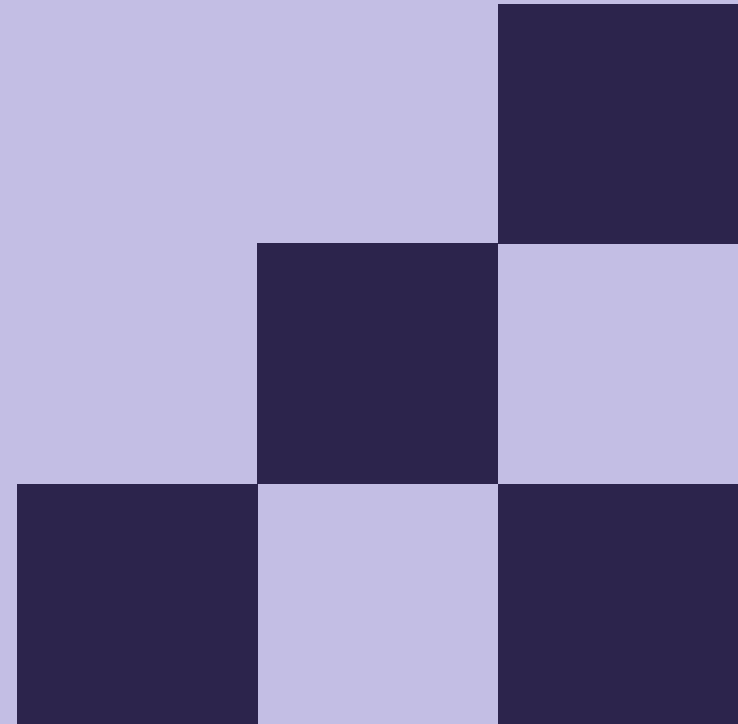
57 % pelkää
työelämän
olevan liian kuormittavaa

*Jos nuori koki vanhempiensa pitävän
työstään, oli tällä merkittävä yhteys
nuoren positiiviseen
työelämäorientaatioon.*

(NYT Nuorten tulevaisuusraportti 2024)

2

Sukupuolen mukainen
eriytyminen työelämässä

Matkailu- ja ravintola-ala

Tytöt **30 %**

Muu **15 %**

Pojat **11 %**

NYT Nuorten tulevaisuusraportti 2023 (N=6027)

Terveydenhuoltoala

Tytöt **33 %**

Muu **14 %**

Pojat **9 %**

NYT Nuorten tulevaisuusraportti 2023 (N=6027)

Teknologia- ja teollisuus

Pojat **26 %**

Muu **13 %**

Tytöt **5 %**

NYT Nuorten tulevaisuusraportti 2023 (N=6027)

Nuorten aikuisten arvot eriytyneet sukupuolten välillä rajusti etenkin liberaali-konservatiivi –akselilla

yle

Etusivu

Vaalikone

Venäjän hyökkäys

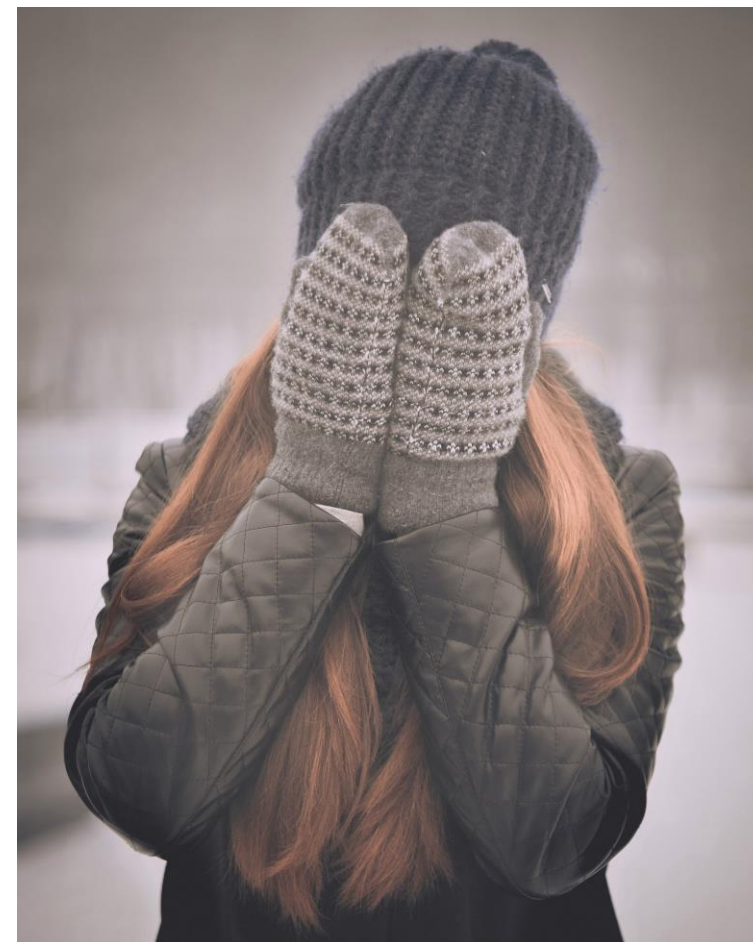
UMK24

Nuoret

Railo repesi nuorten naisten ja miesten arvomaailmojen välille – tutkija näkee taustalla huolestuttavan kehityksen

Nuorten arvojen ja asenteiden kahtiajakautuminen näyttäytyy sukupuolittuneena ilmiönä, mutta tutkijan mukaan todellinen ongelma on paljon syvemmällä.

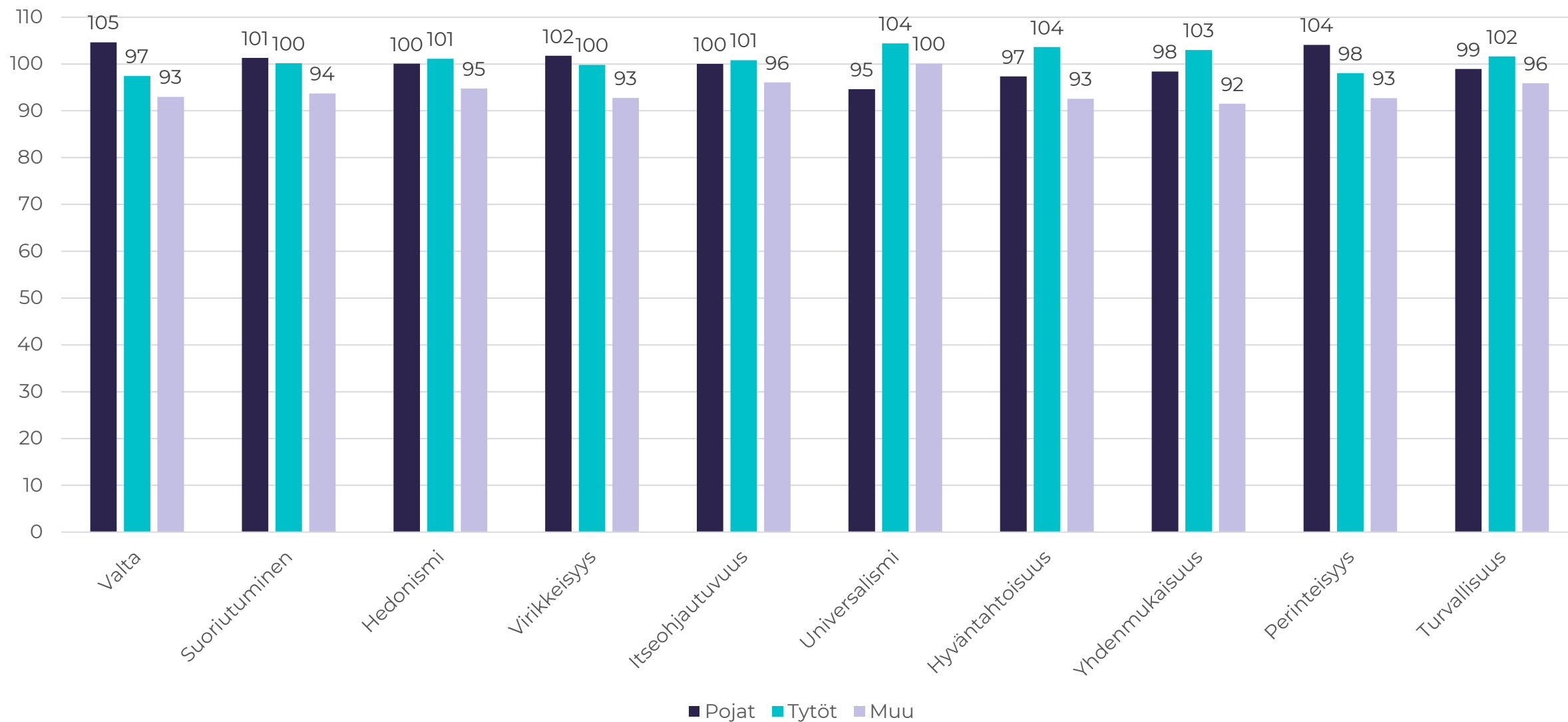
(Nuuttila, Ylen uutiset, 7.2.2024)

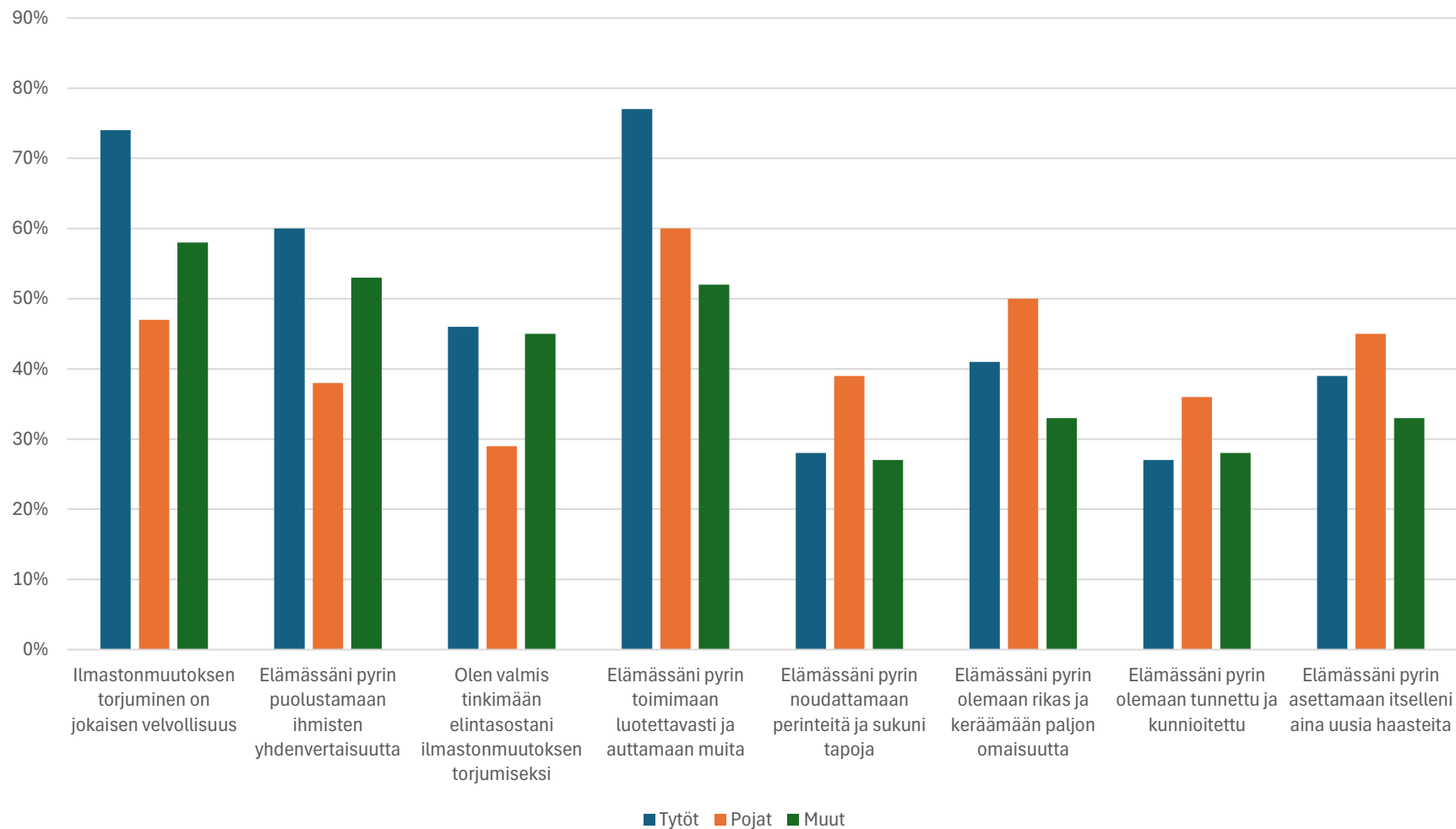
Kuva: Dmitry Ratushny/Unsplash

Arvot (Schwartz) ja sukupuoli

Arvoulottuvuudet sukupuolen mukaan indeksoituna

Yksittäisten arvoväittämien tarkempi tarkastelu paljastaa kuitenkin merkittäviä eroja.

NYT Nuorten tulevaisuusraportti 2023:

80 %

Nuorista haluaa tehdä omien
arvojensa mukaista työtä.

Aiheesta on keskusteltu paljon

[Etusivu](#)[Vaalikone](#)[Venäjän hyökkäys](#)[UMK24](#)

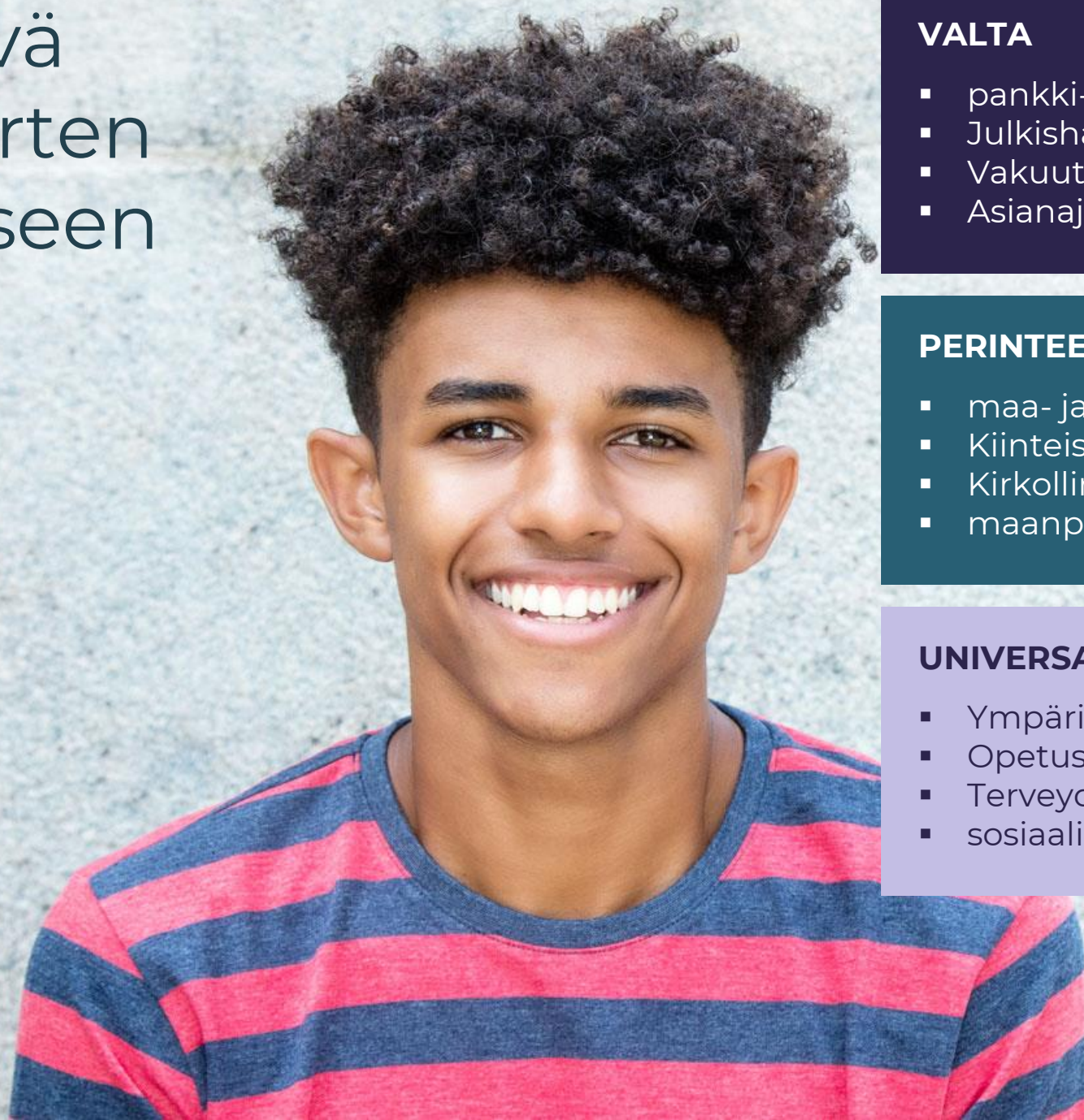
Nuoret

Työnantajat ihmeissään nuorten työnhakijoiden vaatimusten kanssa – pelkkä hyvä palkka ei enää kelpaa

Pelkästään hyvä palkka ei riitä nuorelle sukupolvelle, vaan työnantajan arvojen tulee olla kohdillaan. Tutkijan mukaan on tärkeää ymmärtää tulevaisuuden johtajien arvomaailmaa.

(Welling & Kuivanen, Ylen uutiset, 8.2.2024)

Arvoilla selvä
yhteys nuorten
kiinnostukseen
eri aloja
kohtaan

VALTA

- pankki- ja rahoitusala
- Julkishallinto
- Vakuutusala
- Asianaja- ja lakimiestoimistot

PERINTEET

- maa- ja metsätalousala
- Kiinteistöalan työ ja -siivous
- Kirkollinen työ
- maanpuolustus

UNIVERSALISMI

- Ympäristöala
- Opetusala
- Terveystieteiden ala
- sosiaalipalvelut

Kyselyssä universalismiin
liittyvät väittämät koskivat
esimerkiksi ihmisten
yhdenvertaisuutta ja
ympäristön suojelua.

Yrittäjämäiset arvot ja insinöörimäiset taidot puhuttelevat poikia. Tyttöillä korostuu vastuullisuuteen ja vuorovaikutukseen liittyvät työelämäarvot sekä taidot.

(NYT Nuorten tulevaisuusraportti 2024)

< Uutispodcast

Ruotsissa kasvaa nyt pessimistien Z-sukupolvi – entä Suomessa?

▶ Kuuntele

⊞ Lisää soittoloon

19 min · politiikka · ajankohtaisohjelma

Ruotsissa nuorten kiinnostuksen kohde on kaventunut omaan elämään ja elinpiiriin, kertoo tuore nuorisobarometri. Isot yhteiskunnalliset ongelmat eivät herätä enää aktivismiin vaan apatiaan – miksi taistella esimerkiksi ilmastomuutosta vastaan, kun sille ei kuitenkaan voi tehdä mitään.

Näytä lisää ▾

julkaistu
ti 2.4.2024käynnistyskerrat
23 267

Jaa ohjelma

Lisää suosikiksi

Lataa tiedosto

Nuorten työelämäarvot näyttäisivät olevan aavistuksen kovenemassa: yksilökeskeiset arvot kasvussa ja vastuullisuuteen liittyvät arvot laskussa (Tulevaisuusraportti 2024).

3

Yrittäjyys kiinnostaa yhä useampaa nuorta

Yrittäjyys kiinnostaa yhä useampaa nuorta.

31 %

2020

40 %

2023

45 %

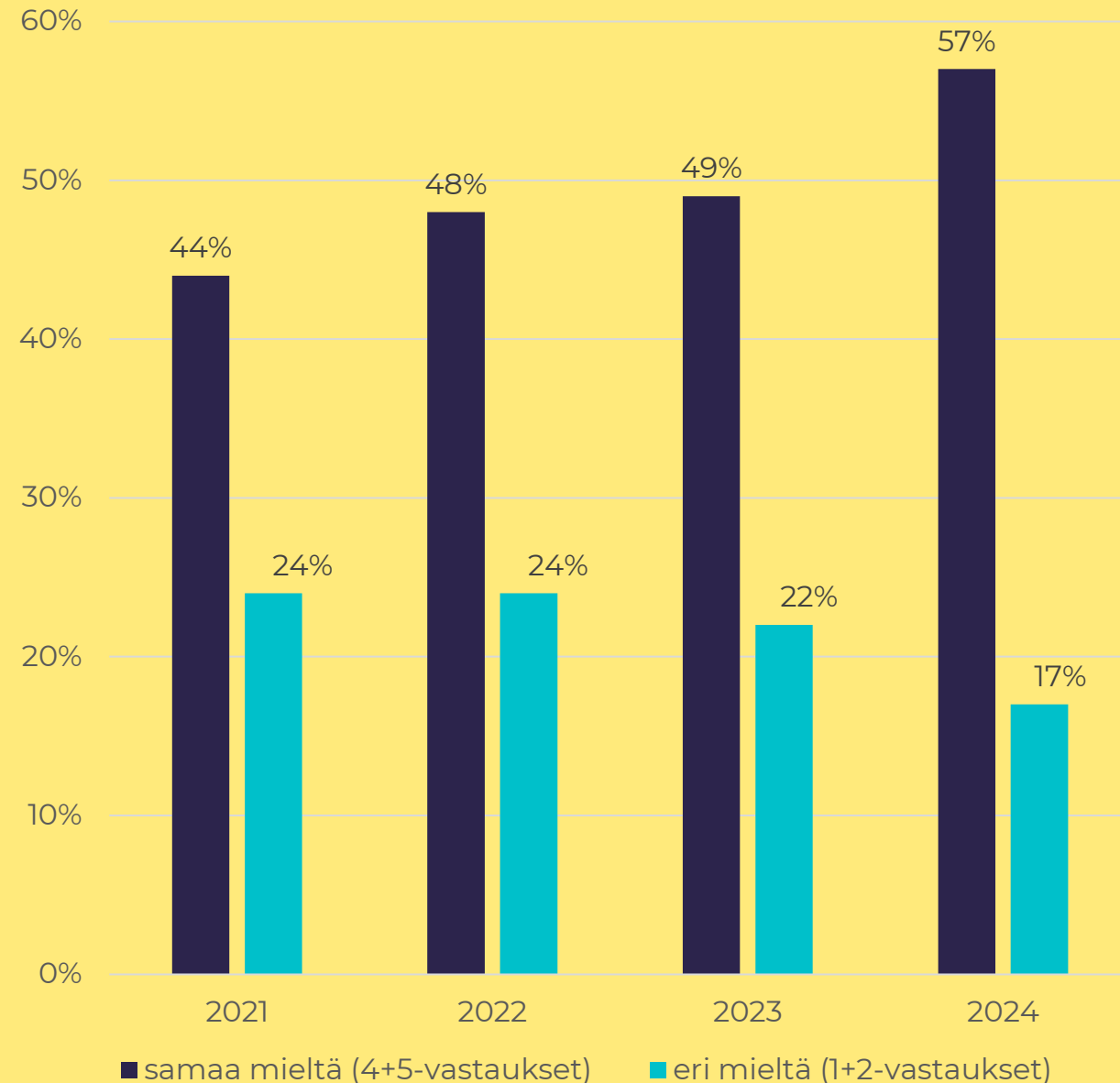
2024

Kiinnostus yrittäjyyteen on kasvanut eniten poikien keskuudessa.

VERTAA NÄIHIN:

- Tyttöjen kiinnostus yrittäjyyttä kohtaan on kasvanut tasaisesti mutta maltillisemmin (30 % vuonna 2021 ja 35 % vuonna 2024)
- Tyttöjen kohdalla huomattavaa on se, että vuonna 2024 yrittäjyydestä kiinnostuneita oli ensimmäisen kerran enemmän kuin yrittäjyyttä vierastavia.

"Voisin toimia yrittäjänä"
2021-2024, Pojat

Yhä useammalla nuorella on tilaisuus osallistua yrittäjyyskasvatukseen.

NYTin Yrityskylään osallistuu jo 90 % Suomen perusasteen oppilaista. Yrityskylän pedagogiikka tukee tärkeiden tulevaisuuden taitojen oppimista (Aura, 2023).

NYTin Vuosi Yrittäjänä –ohjelmaa kehitetään jatkuvasti ja on mainio tapa kokeilla yrittäjyyttä matalalla kynnyksellä. Ohjelmassa korostuu vuorovaikutus, sinnikkyys, luovuus sekä toimijuus (Rakkolainen, 2023)

Koen, että minulla on riittävät työelämävalmiudet
(Tulevaisuusraportti)

53 %
2020

62 %
2022

66 %
2024

Yrittäjyyskasvatuksen taidollisia tavoitteita ovat mm.:

Itsetuntemuksen ja tulevaisuudenuskon
vahvistaminen

Vuorovaikutus- ja tunnetaidot

Ongelmanratkaisu ja kriittinen ajattelu

Vastuullisuus ja kestävä elämäntapa

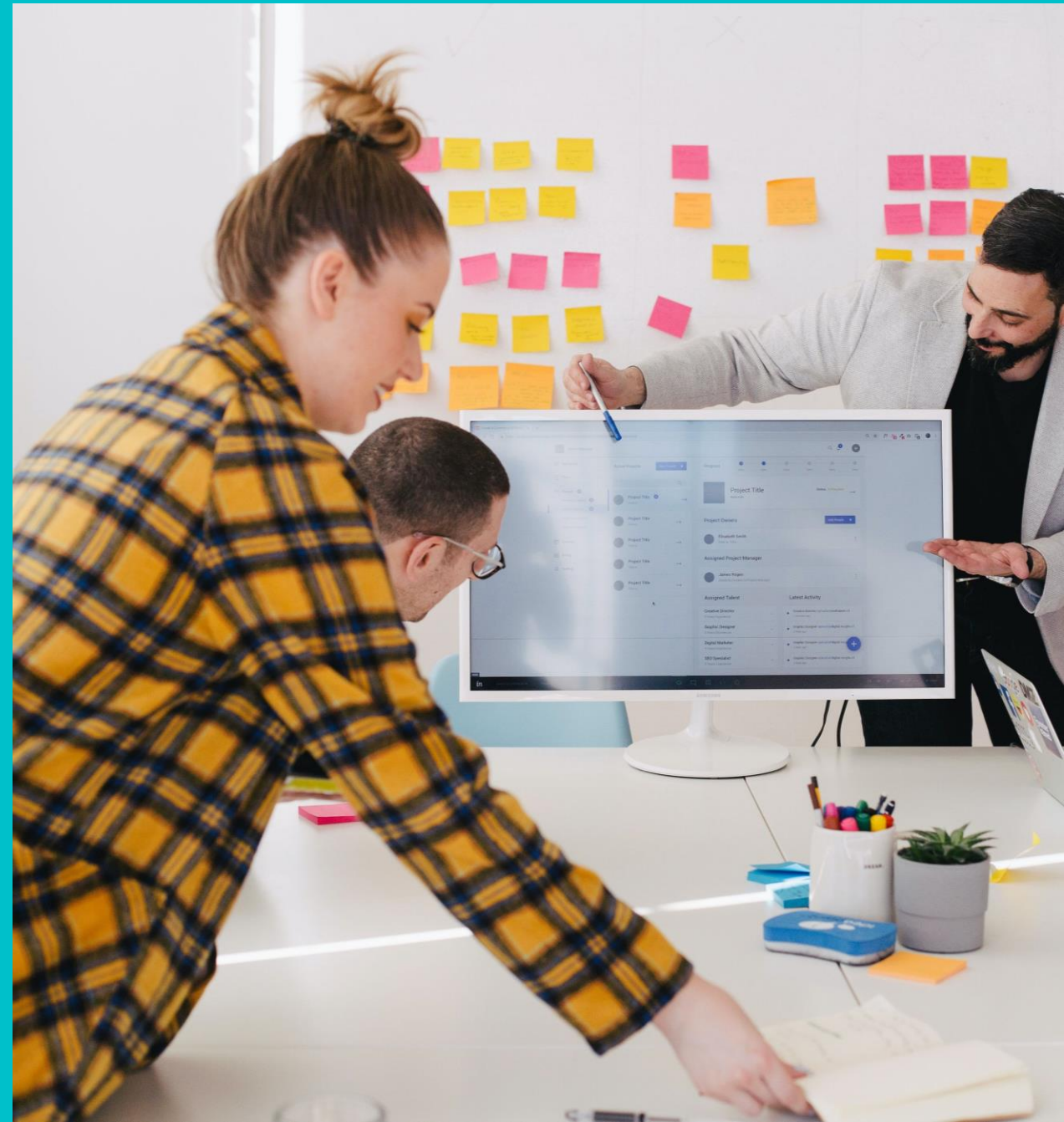
Itsensä johtaminen ja aloitteellisuus

Oman talouden hallinta ja tiedostava kuluttajuus

Innovatiivisuus ja yhteiskehittäminen

Yrittäjämäinen toimintatapa

Sinnikkyys ja resilienssi

Mutta ovatko nuorten käsitykset yrittäjyydestä ajan tasalla? Suunnataanko yrittäjyyteen liian heppoisin perustein?

HS Turku | Yrittäjyys

12-vuotias Jens Kiviranta perusti oman vaatemerkin – Nimeksi tuli sana, jota aikuiset eivät varmasti ymmärrä

12-vuotias Jens Kiviranta perusti vaatemerkin, jonka nimeksi tuli Voislegit. Nyt hän kertoo, mitä nuorisoslangia oleva nimi oikein tarkoittaa.

(Koski, HS, 22.2.2024)

Vaatemoguli Vantaalta

19-vuotias Onni Vainionpää teki pahimmillaan kolmea eri työtä rahoittaakseen tyhjistä luomansa nuorten vaatebrändin. Vaivannäkö kannatti, sillä viime vuonna liikevaihto nousi jo lähes 250 000 euroon.

💎 Tilaaajille

Roosa Welling HS

21.2. 2:00 | Päivitetty 21.2. 8:48

VANTAALAINEN Onni Vainionpää, 19, on malliesimerkki nuoresta yrittäjästä, jonka periksiantamattomuus on todellakin kannattanut.

Vainionpää perusti ensimmäisen yrityksensä jo peruskoulun yhdeksännellä luokalla. Hän halusi ottaa mallia isästään ja papastaan, jotka ovat pitkän linjan yrittäjiä.

(Welling, HS, 21.2.2024)

Helsinki | Muoti

Tutkijat huolissaan nuorten vaateyrittäjien toiminnasta

Asiantuntijat ovat huolissaan ilmiöstä, jossa nuoret perustavat omia vaatebrändejä. Tutkijatohtori Linda Turusen mukaan ne saattavat kannustaa ylikuluttamiseen eivätkä tuotantoketjut ole välttämättä eettisiä.

💎 Tilaaajille

(Welling, HS, 28.2.2024)

Kiitos!

@ljvaara

Lauri Vaara
Erityisasiantuntija, opettajankoulutus & tutkimus
Nuorten yrittäjyys ja talous NYT
044 0772373

